

EEN RECHTSAAK ROND HET MERK DW.

door P.K.Smiesing.

In de rechtszaal van het kantongerecht van Gouda was het op woensdag 30 januari 1878 een drukte van belang. Onder de vele belangstellenden waren bijna alle Goudse pijpenfabrikanten aanwezig. De oorzaak van deze drukte was de strijd van twee van hun collega's P.Goedewaagen en G.J.Wagenaar om het merk DW. In 1867 kreeg Pieter Goedewaagen van het stadsbestuur van Gouda vergunning om dit merk op zijn pijpen te plaatsen. Toen zijn concurrent Wagenaar in november 1877 dit merk, zonder toestemming van het Goudse stadsbestuur, op zijn lange pijpen had geplaatst, diende hij een klacht in.

Over deze kwestie hadden beide heren al eerder onenigheid. Toen, in maart 1877, achtte het kantongerecht in Gouda zich niet bevoegd een uitspraak te doen, omdat slechts enkele fabrikanten als getuigen waren gehoord. In juni 1877 werd de beklagde door de Rotterdamse rechtbank zelfs van alle rechtsvervolgving ontheven omdat hij het merk DW op de kop plaatste en niet op de hiel. De getuigende fabrikanten bevestigden dat alleen het merk op de hiel als fabrieksmerk werd beschouwd. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen werd er een strooibiljet verspreid, waarin pijpenfabrikanten de handelwijze van Wagenaar streng afkeurden. Omdat het biljet door de voornaamste fabrikanten was ondertekend werden deze fabrikanten door het Openbaar Ministerie als getuigen gedagvaard. Op de zitting verklaarden zij dat het wel de gewoonte is het merk op de hiel te plaatsen, maar dat het ook heel goed op de kop gezet kon worden.

De ambtenaar van het O.M. zag nu een overtreding van het Koninklijk Besluit van 25 december 1818. waarin een reglement werd opgenomen over het merkgebruik van pijpenfabrikanten. Hij eiste een boete van 100 gulden of 14 dagen gevangenisstraf. De verdediger Mr.H.J.Kranenburg was het daar niet mee eens. Hij wees er op dat beklagde voor hetzelfde feit van alle rechtsvervolgving was ontslagen. Hierop raakten de gemoederen danig verhit, waarna de kantonrechter de uitspraak bepaalde op 6 februari 1878.

Deze uitspraak vond ik echter niet meer terug. Wel een pijp-kop met DW op de kop. Het merk DW op de hiel vertelt ons dat deze pijp door P.Goedewaagen werd gemaakt. In een andere verzameling trof ik zo'n zelfde kop met 56 als hielmerk van G.J. Wagenaar.

Vit: Utrechtsch Provinciaal & Sted.Dagblad, nr. 32, 1-2-1878.